

Inimtegevuse mõju Maa kliimale

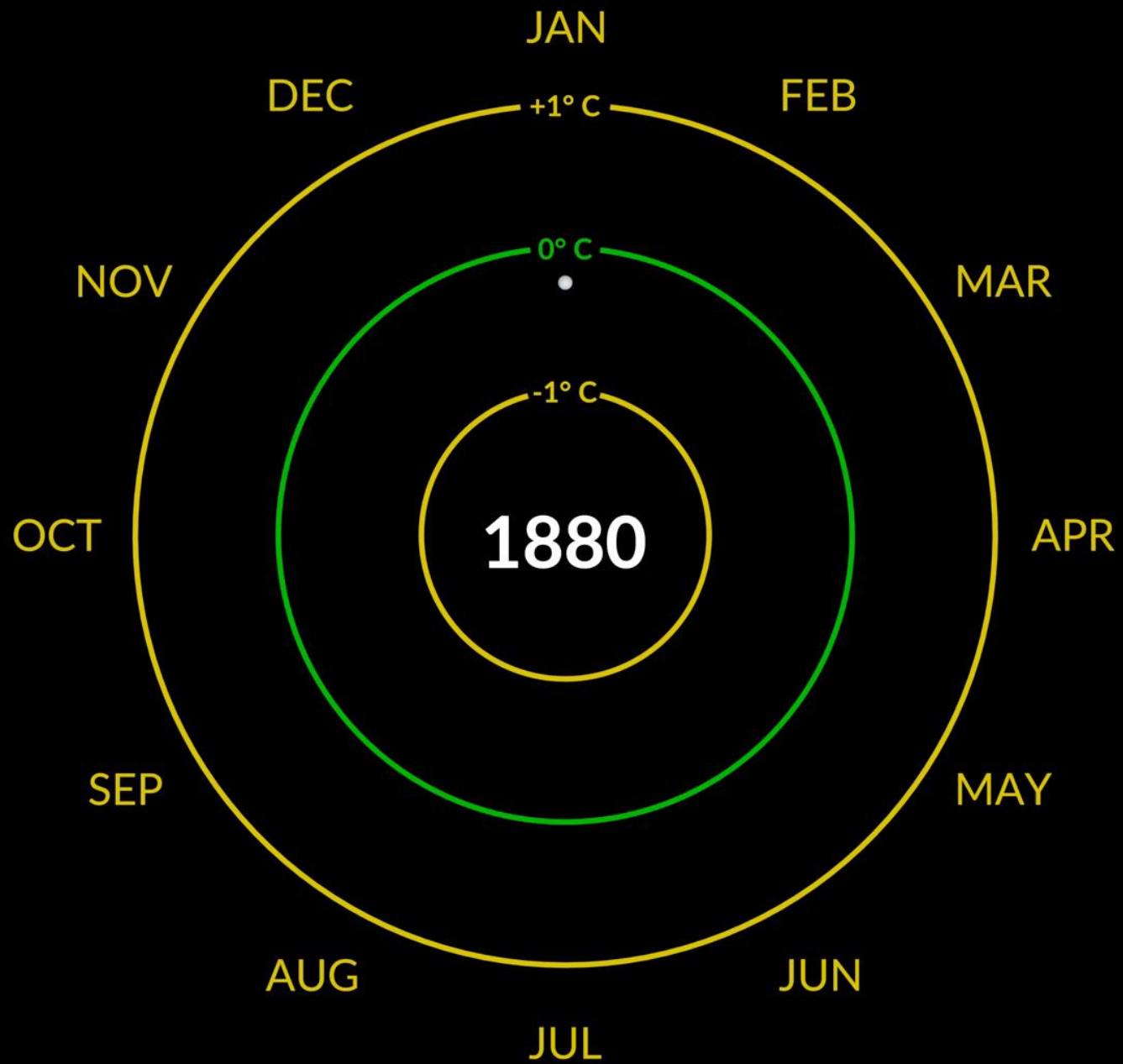
Velle Toll
velle.toll@ut.ee

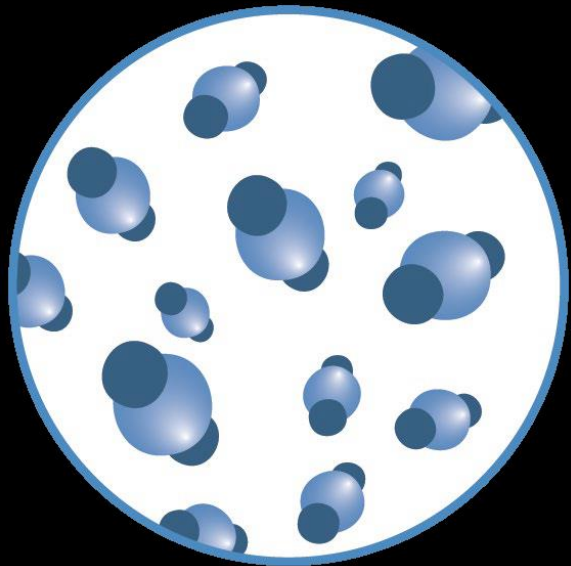
TARTU ÜLIKOOL
füüsika instituut

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Kliima soojeneb

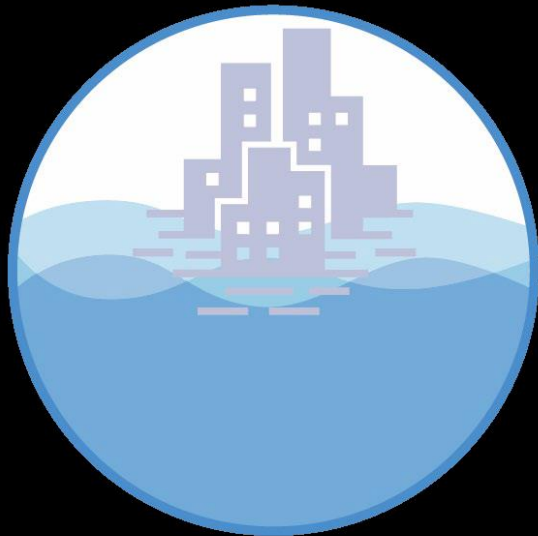

Süsihappegaasi
kontsentratsioon
atmosfääris

2 mln a kõrgeim

Merevee taseme
tõus

3000 a kiireim

Arktika merejää
ulatus

1000 a väikseim

Liustike sulamine

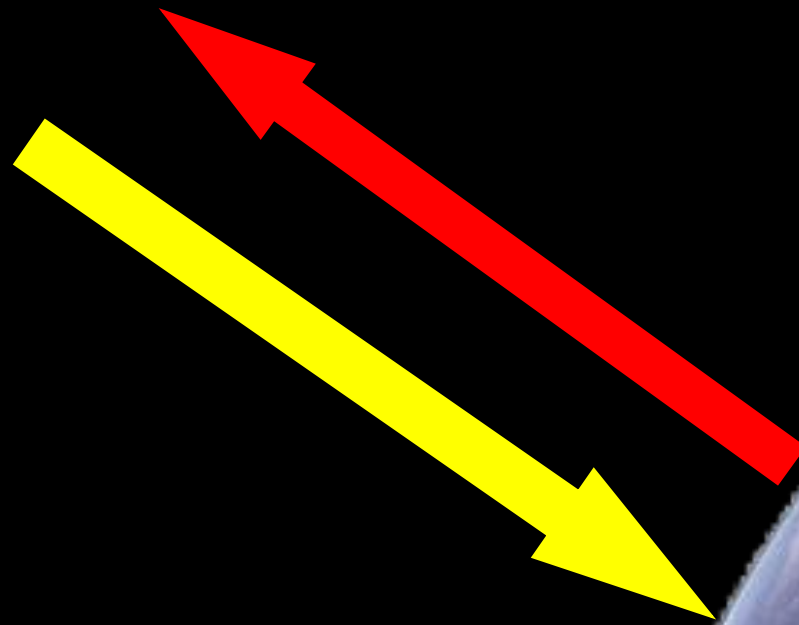

2000 a kiireim

Globaalne soojenemine on inimtekkeline

NEELDUV PÄIKESEKIIRGUS $\approx$ LAHKUV SOOJUSKIIRGUS

Inimtekkeliste kasvuhoonegaaside mõjul salvestub kliimasüsteemis rohkem energiat

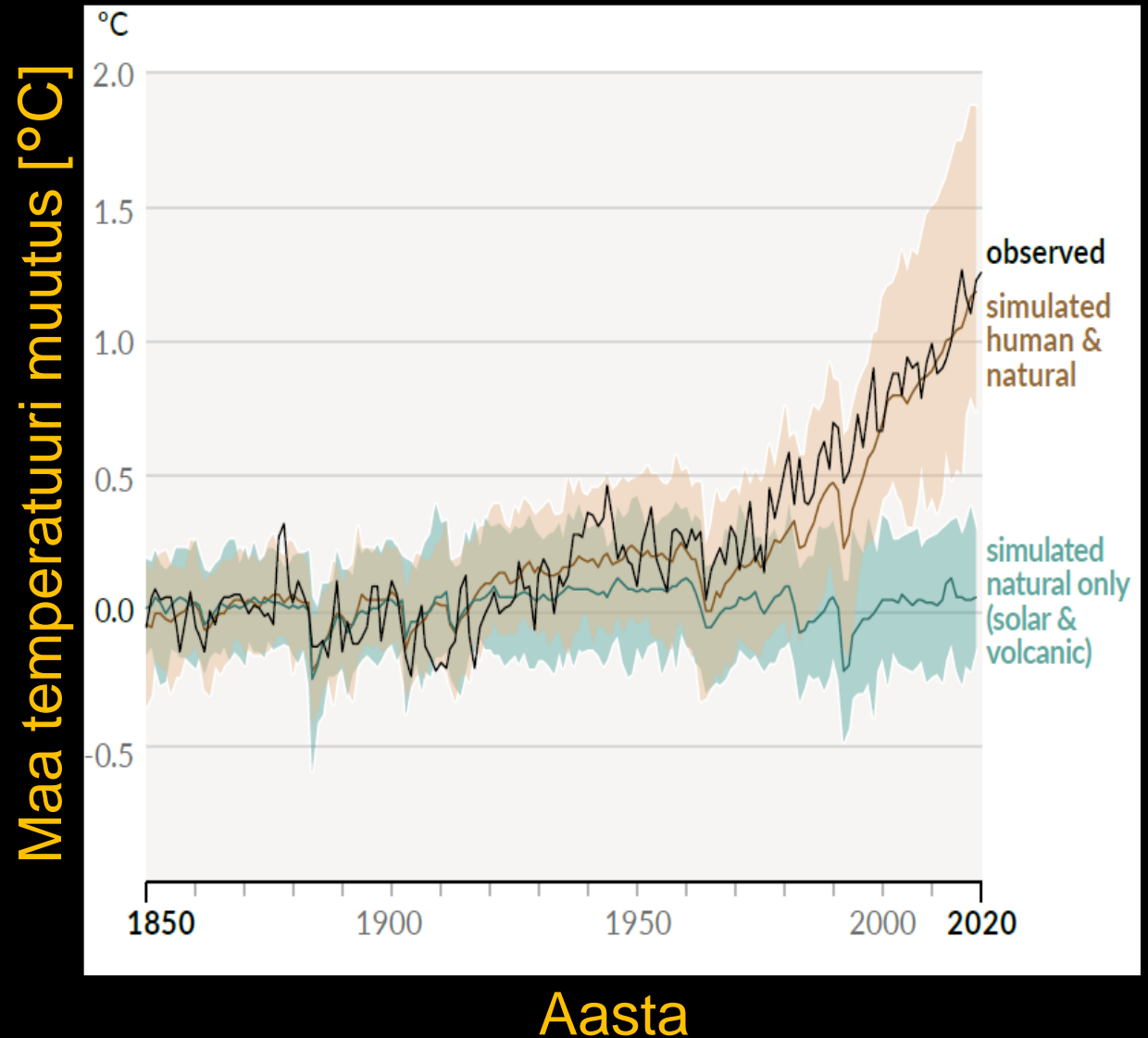

Kliima soojeneb kuni
saavutatakse uuesti
tasakaal neelduva ja
lahkuva energia vahel

Inimtekkeline on vähemalt 90% kahekümnenda sajandi teisest poolest aset leidnud temperatuuritõusust

Looduslike tegurite abil on võimatu juba aset leidnud soojenemist seletada!

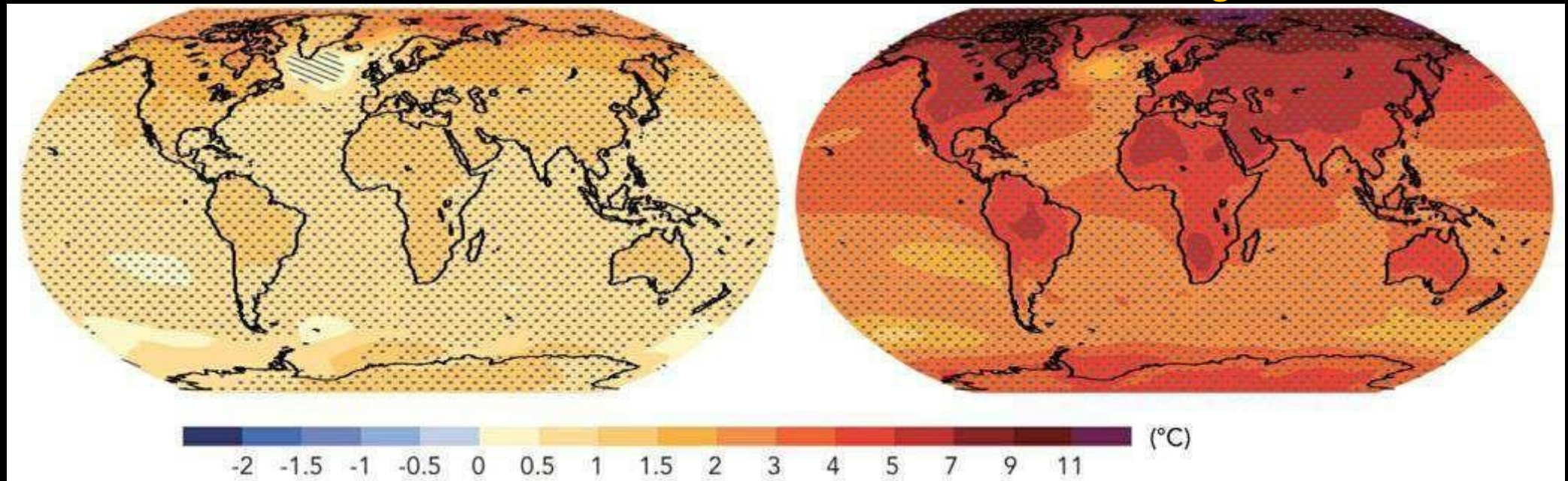
Kõige halvemal juhul on võimalik ära hoida: globaalse soojenemise tugevus 21. sajandi lõpuks sõltub eelkõige inimkäitumisest

Aastal 2100:

$$1.5^{\circ}\text{C} < \Delta T < 6^{\circ}\text{C}$$

KHG sidumine atmosfäärist

Jätkub KHG heitkoguste kasv

Kliima soojenemine põhjustab kliimamuutust

Kuumalained

Paduvihmad

Põuad

Maastikupõlengud

Maailmamere soojenemine ja hapestumine

Inimtegevuse mõju Maa kliimale

Velle Toll
velle.toll@ut.ee

TARTU ÜLIKOOL
füüsika instituut

Iceland
Liechtenstein
Norway grants